

Ujabb fordulat a színház ügyében

Meglepő ajánlat érkezett a polgármesterhelyetteshez, aki a színházvezetés kérdését levette a hétfői rendkívüli közgyűlés napirendjéről

(A Délmagyarország munkatársától.) A színházi csaták hullámozó frontján ismét szenzációs fordulat történt, amely teljesen új helyzetet és új bizonytalanságot teremtett. A rendkívüli közgyűlés, amely abban a hitben ült össze igen nagy érdeklődés mellett hétfő délután, hogy végre határozatot hozhat a színház ügyében, csupán formális ülést tarthatott, ami annyiból állt, hogy az elnöklő polgármesterhelyettes bejelentette, hogy igen fontos okok miatt leveszi a napirendről a rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgyát, a színház-ügyet és a közgyűlést — egyéb tárgy nem lévén — bezárja.

A fordulatot előidéző ok a színházi bizottság ülése előtt néhány perccel következett be. Dr. Pálffy József polgármesterhelyettesnél megjelent Bérczy Jenő, a Gleich-cirkusz magyar megbízottja és bejelentette, hogy szintén pályázni kíván a szegedi színházra, még pedig egészen meglepő feltételek mellett.

A várostól egyetlen fillér értékű szubvenciót sem kíván sem készpénz-hozzájárulás, sem pedig naturáliák, fűtés, világítás formájában. Ezzel szemben tekintélyes bérösszeget ajánl fel a városnak a színház épületéért, még pedig a színház bruttó bevételeinek hat százalékát. Mivel a színház évi átlagos bruttó bevétele háromszázezer pengő, hajlandó ennek hat százalékát, tizennyolcezer pengőt garantálni is, mint bérminimumot és hajlandó ezt a bért akár három esztendőre is előre lefizetni. Egyetlen feltétele az, hogy a színházi műsor összeállításába senkinek beleszólási joga ne legyen, arra viszont szerződéses kötelezettséget vállal, hogy a város kulturális igényeinek megfelelő állandó szintársulatot szervez, rendszere próza, opera és operettelőadásokat tart, de jogot köt ki magának arra is, hogy a programnak maximum harminc százalékát variált előadásokkal tölthesse ki.

A polgármesterhelyettes nagy meglepetéssel fogadta ezt a valóban meglepő bejelentést és

a színházi bizottság zárt ülésén,

amely nem sokkal később, tizenkét órakor kezdődött, részletesen tájékoztatta róla a bizottság tagjait.

A színházi bizottság ülésének eredményeit igen sok színházi ember várta nagy izgalommal a városháza folyosóján. Ott volt titkárság al Sziklai Jenő is, aki formálisan benyújtotta pályázatát és letétbe helyezett ötezer pengő biztosítékot, de izgatottan tárgyalt az eshetőségeket a múlt évi szintársulat több tagja is. A folyosók közönségének sejtelve sem volt még arról, hogy mi történt néhány perccel a bizottság ülése előtt, azt hitte mindenki, hogy a színházi bizottság a régebben benyújtott ajánlatok fölött vitázik és azt a javaslatot tárgyalja, amelyet a közgyűlés elé kíván terjeszteni. Annál nagyobb meglepetést keltett, amikor aránylag rövid idő múlva, egy óra körül véget ért az ülés és a tanácssteremből távozó bizottsági tagok közölték a folyosón, hogy délután nem lesz rendkívüli közgyűlés, mert „nagyjelentőségű fordulat” történt.

Délután négy órakor a közgyűlés tagjai szintén tájékozatlanul ültek össze. A polgármesterhelyettes röviden bejelentette a történeteket és közölte, hogy a közgyűlés napirendjéről leveszi az egyetlen tárgyat és így a törvényhatósági bizottság nem hozhat még határozatot a színház ügyében. Nagy vita kezdődött ezután és a polgármesterhelyettes, miután bejelentette, hogy törvényes joga van erre a zintézkedésre,

zártta minősítette a közgyűlés ülését.

A zárt ülésen szenvedélyes vita fejlődött ki a közgyűlés elhalasztásának jogszerűségéről. Többen azt vitatták, hogy a közgyűlés napirendjét az elnök sem változtathatja meg, mert a törvény erre nem nyújt lehetőséget. A közgyűlésen így csak indítványozni, vagy java-

solni lehet egy-egy tárgy napirendről való levételét, de a döntés joga nem az elnöké, hanem a közgyűlésé, amely szavazással határoz. Ezzel szemben mások azt vitatták, hogy az elnöknek joga van a napirend megváltoztatására, mert a közigazgatási törvény szerint a közgyűlés napirendjét a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg. A törvényhatóság első tisztviselője a főispán lenne, dr. Aigner Károlyt azonban saját kérelmére felmentették a főispáni méltóság alól, a főispáni teendők ideiglenes ellátásával a belügyminiszter dr. Somogyi Szilveszter polgármestert bízta meg, aki viszont szabadságon van. A polgármester teljes jogkörrel dr. Pálffy József polgármesterhelyettes helyettesíti és így az ő joga a napirend megállapítása.

A vita egészen öt óráig tartott. A városatyák igen nagy számban gyűltek össze a közgyűlési teremben, amelynek karzati is egészen megteltek. A fordulat híre elterjedt már, de azért a legtöbben, a későbbiek érkezettek, nem tudták, hogy mi történt és mi készül.

Dr. Pálffy József polgármesterhelyettes egy-egyedhatkor nyitotta meg

a rendkívüli közgyűlést.

— A belügyminiszter úgy döntött — mondotta a polgármesterhelyettes — hogy a színházvezetés a közgyűlés hatáskörébe tartozik. Ezért, valamint a színházi bizottság tagjainak írásba foglalt kérelmére a főispán

összehívta a rendkívüli közgyűlést. Az ügyet kellőképpen elő is készítettk, de az utolsó percben, déli tizenkét órakor egy olyan új ajánlatot kaptunk, amely a városra nézve rendkívül kedvezőnek látszik, de komolyságáról eddig az idő rövidége miatt nem volt alkalmunk megvitatni. Az ajánlat lényege az, hogy az új pályázó semmiféle szubvencióra nem reflektál, sőt ő ajánl fel bért a színházról a színház bruttó jövedelmének hat százalékát, minimálisan évi tizennyolcezer pengőt és ezt hajlandó akár több évre is előre lefizetni, ha megkapja a színházat.

— Oda kell neki rögtön adni — mondják többen is a közgyűlési teremben. Mások aziránt érdeklődnek, hogy ki az a titokzatos pályázó?

— Bérczy Jenő, az Országos Színháztervezőlet nyugdíjas igazgató-tagja —, jelenti be a polgármesterhelyettes, majd folytatva beszédét, közli azt is, hogy ha az ajánlattevő rövid idő alatt, mindössze néhány napi terminust kapott, biztosítékként előre lefizeti az évi bért és ezzel bebizonyítja ajánlatának komolyságát, a hatóság egészen más javaslatot terjeszthet a közgyűlés elé, mint amilyen javaslatot az ajánlat beérkezése előtt terjeszthetett volna be.

— Erre való tekintettel — mondja dr. Pálffy — elnöki jogom alapján a napirend egyetlen tárgyát leveszem a napirendről és a rendkívüli közgyűlést bezárom.

Dr. Dettre János jelentkezett szólásra, a polgármesterhelyettes azonban kijelentette, hogy felszólalásnak, vitának nincs helye, az ülést már bezárta, de ülésen kívül nagyon szívesen meghallgatja az esetleges észrevételeket. Ezzel el is hagyta az elnöki emelvényt.

A közgyűlés tagjai még sokáig tárgyalták kisebb-nagyobb csoportokban a történeteket. Sokan a vitát a városháza előtt, a Széchenyi-téren is folytatták.

A törvényszék a hét végén hirdeti ki az ítéletet a „Házi Ujság”-perben

Hétfőn belejezték a védőbeszédüket — Szerdán felbeszákolták a fő tárgyalást

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi törvényszék Gömör-tanácsa hétfőn folytatta a Házi Ujság-per szombaton felbeszákolt fő tárgyalását. Hétfőn dr. Elsner Manó, Sebes László, dr. Szepesi Imre, Strausz Sándor és Szamek György védője mondotta el védőbeszédét. Gömör Andor tanácselnök a tárgyalás megnyitása után figyelmeztette a védőt, hogy a tárgyalagosság és a higgadtság határai között maradjon és személyi élnélkül tartsa meg védőbeszédét.

— Mindenekelőtt hálás köszönetemet fejezem ki az elnök urnak — kezdte a védő —, hogy már védőtársaimat és most külön engem is figyelmeztet a tárgyalagosságra és a higgadtságra. Jól tudom, hogy az elnök urat nem vezeti semmiféle célzatosság, csak a tárgyalási rend és fegyelem érdekében szól, de meg kell állapítanom, hogy figyelmeztetésének van alapja, mert tényleg haragos lélekkel nézek

szemben ezzel a vádindítvánnyal. Ez a kijelentésem nem a közvádú ur személyének, hanem annak a vádnak szól, amely öt hónapon keresztül úgy foglalkoztatta a város polgárságát, az ország közvéleményét, mintha itt valami nagyszabású kommunista-szervezkedés történt volna. Ebben a teremben, ahol a hajdani esküdtisékek ítélkeztek, igen sok esetben hasonló politikai perekben, a védelem illetve érzi magát, főleg akkor, ha tudja, hogy a jelen pernek tulajdonképpen és legfeljebb csak ötven százaléka bűnügy. Meg vagyok győződve arról, hogy a bíróság csupán az előtte fekvő ügy anyagát fogja szemlélni és mérlegelni és ennek megfelelően fogja meghozni igazságos ítéletét.

Ezután rátért a védő az ügyész vádbeszédre.

— Az ügyész ur végindítványa után

vajmi kevés maradt meg az eredeti vádirásból.

Ami maradt is, annak is jelentékeny része feltevéseken alapszik, holott a büntetőügyekben nem szokásos dolog labilis feltevésekre alapítani, jogászai képzelet tevékenységére bízni a vád sorsát, ahogy azt az ügyész ur tette. Az ügyész ur abból indult ki, hogy Gombkötő Belgiából, Sebes Budapestre jött Szegedre és Sebes, aki jól öltözött — sőt az otthonbeli munkásokhoz képest feltűnően jól —, össetalálkozott ezzel a Gombkötővel. Ebből a találkozásból a vád összefüggést kovácsol. Ugy állítja be ezt a két embert, mintha azért jöttek volna Szegedre, hogy itt találkozzanak. Az ügy bizonyítási anyaga erre nézve

semmiféle konkrétumot

felhozni nem tudott, de még csak a legáltalánosabb gyanu sem merült fel e tekintetben ellenük. Tény az, hogy Sebes elveszítette Pesten az állását és hazajött Szegedre. Vállalkozott arra, hogy Szegeden megalakítja az O. I. B. csoportját, ami meg is történt, a párt-

SZÉCHENYI MOZI

Kedden, szerdán és csütörtökön, szeptember hó 6-án, 7-én és 8-án

Harry Piel
A
névtelen
ember

A Belvárosi és Korzó Mozi szünetel!